

יום סף זמדי ורזל

1550

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף ורזל" [בהשתתפות כולל "יחוני המעלה"]
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ' מר חשון התשע"ז

בת שלום

שבת החודש

שבת כ"ט אדר ה-תשפ"ה

פרשה: א. פקודי

ב. החודש הזה

הפטרה: כה אמר ה'

בסוף ההפטרה מוסיפים

פסוק ראשון ואחרון מהפטרה

מחר חודש

שבת מברכין

ראש חודש ניסן ביום

ראשון המולד יום שבת

בשעה 46:17 - 18:37 חלקים

הדלקת נרות - 18:37

צאת השבת - 19:31

ר"ת: 20:15

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:42

פקודי	זמני
עמוד השחר: 5:19	5:10
זמן טלית: 5:26	5:17
זריחה: 6:34	6:26
חצות: 12:47	12:45
מנחה גדולה: 13:18	13:17
שקיעה: 19:00	19:05

אסתר ליל ורזל

"וישם את הכיור"

הכיור היה משמש לטהרה והיה עשוי ממראות צובאות. כי אין אדם מטהר עצמו אלא אם רואה דמותו כפי שהיא משתקפת אצל השני.

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אחותי דינה בת רחל ולע"נ חמי ר' שלום בר שמחה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"משה רבינו, מנהיגות ללא נגיעה אישית"

פרשת "פקודי" עוסקת בסיכום עשית מלאכת המשכן. שמו של משה רבינו עליו השלום מופיע בה כמנצח על המלאכה מראשיתה ועד סופה. התורה מציינת כי כל דבר במלאכת המשכן נעשה על ידי עושי המלאכה, "כאשר ציוה ה' את משה". סיבת ההדגשה הזו, דורשת דיון נפרד.

אולם, להפתעתנו מופיעה הדגשת הציות לצו ה', גם בנוגע למשה עצמו. וכך אנו קוראים: "והקרב את אהרן ואת בניו אל פתח אוהל מועד ורחצת אותם במים". "והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן לי". "ואת בניו תקריב והלבשת אתם כתנת". "ומשחת אתם כאשר משחת את אביהם וכהנו לי והיתה להם משחתם לכהנת עולם לדרתם". "ויעש משה ככל אשר צוה ה' אתו כן עשה".

מה מבקשת התורה ללמד על ידי הדגשה זו? בקרב מנהיגי ישראל בתקופת המקרא ניתן למצוא שני סוגים. כאלה שנקראו על ידי ה', על ידי נביאים או על ידי זקנים, להנהיג את עמו, או כאלה שהתנשאו למלוך. בקרב הראשונים אנו רואים בדרך כלל רתיעה, כמו אצל משה, אצל ירמיהו, אצל ישעיהו ואצל גדעון, או הסכמה שבשתיקה, ללא התנשאות. האחרונים, מימי קורח דרך אדוניו בן חנית ואבשלום, מוכנים לעשות כל נבלה, ובלבד להגיע לשלטון. גם בקרב כאלה שבאו לשלטון בדרך כשרה, אתה מוצא אחר כך התנהגות פסולה, למען המשך שלטונם. הם הפכו ממשרתי העם למשרתי עצמם. אצל משה רבינו אנו מוצאים בראשית דרכו את ההיסוס הגדול ליטול על עצמו מנהיגות, ובהמשכה את הענווה שהתורה מציינת אותה בסוף פרשת בהעלותך.

בפסוקים שהובאו לעיל מבקשת התורה לציין כי משה לא נגוע בחידק השלטוני, ולמרות עמידתו במרכז העשיה, וגם כאשר הוא מכתיר בכתר כהונת עולם את אחיו אהרן ובניו, גם אז הוא חף מכל נגיעה אישית. וכך כותב הנצי"ב מוולוז'ין, בפרושו "העמק דבר" לפסוקים אלו: "ויעש משה ככל אשר צוה ה' אתו כן עשה" ככל אשר ציוה לא להנאת כבוד והגדולה שיהיה לו יעוד כמשכן קדשו, וכבוד אחיו ובניו, אלא כאשר ציוה ה' בן עשה.

ודברי הנצי"ב ניתנים להדגשה נוספת. משה מתבשר באותו רגע, כי מכאן ואילך יהיו אחיו אהרן ובניו, כהנים בלעדיים במקדש לעולם, וכי הוא משה ובניו, לא יזכו לכך עוד. אדם אחר היה חושב בליבו, "וכי זה שכרי מכל עמלי"? כלום אחר כל פעלי ממצרים ועד הנה, לא היה ראוי שתנתן גם לי איזו שהיא גדולה? אולם משה משוחרר מכל נגיעה אישית ו"כאשר ציוה ה' בן עשה".

"שייח' מכובד או נבלת חמור?" סוף

סוף ליל ורזל

"אכן", נענה המלך בשפתיים יבשות, "צודק אתה בהחלט. אני יודע מי חמד לו לצון וטען כי שייח' קדוש קבור כאן, מסורת מוטעית היא זו, ואני אפעל לשרש אותה מלבם של הבריות"

הפועלים שעסקו קודם לכן בחפירת הקבר, נצטוו לעסוק בהריסת הבית ונתיצת קירותיו, ואליהם הצטרפו פועלים נוספים שהובהלו למקום במצוות המלך.

וכך, עד אור הבוקר הפך המבנה המפואר לגל אבנים, פיסות שיש ושברי טיח.

המעשה כולו לא נודע ליהודי העיר במהלך השבת. ה"אבן עזרא" עצמו התלווה לרמב"ם לתפילת שחרית בבית הכנסת כאילו מאומה לא אירע, ובסיומה של השבת כאשר חזר לביתו של הרמב"ם והבדיל על היין, נכנס לחדרו, נטל קולמוס וקסת דיו וכתב על הקיר את המליצה הבאה: "אני אברהם אבן עזרא באתי מירושלים לכאן בקפיצת הדרך, ועשיתי כמעשה משה רבינו והצלתי רבים ממות, ואתה רבי משה בן מיימון עשית במעשה נח, את עצמך הצלת, אבל לא את בני עירך".

אחר הגה שם קדוש בשפתיו, ונעלם כלעומת שבא דרך החלון, עד הגיעו ירושליימה עיר הקודש, בקפיצת הדרך.

ואילו הרמב"ם, לאחר שהמתין עד בוש לצאת אורחו מן החדר, נכנס פנימה ונדהם לגלות כי החדר ריק.

הוא התבונן סביב, וכאשר גילה את הכתובת על הקיר נרעש ואמר: "אוי לי, כי בא אלי הגאון רבי "אברהם אבן עזרא" ולא ככדתיו כראוי".

וכאשר יצא לרחובה של עיר ביום ראשון ושמע את כרוזו של המלך, מכריז בקול גדול כי האיסור המוטל על היהודים לחלוף ליד קברו של השייח' בטל ומבוטל, הבין למה ירמזון דבריו של ה"אבן עזרא" בכתב מליצתו, והוא התיישב וכתב לו איגרת תודה וברכה, על פועלו הגדול למען יהודי פס.

(על פי 'נחלת אבות')

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "for son" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

צרכי החג למען משפחות נצרכות כמידי שנה לקראת חג הפסח אנו מחלקים מצרכי מזון למשפחות נזקקות. פונים אנו אליכם, להיות שותפים במצוה גדולה זאת ולהכניס את שמחת החג לבתים אלו. כל תרומה שתקבל בברכה. יהי רצון שזכות המצוה תגן עליכם, ותזכו לכל מילי דמיטב אמן. מי שרוצה לתרום נא לפנות לפלפון... 050-5919251

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

חובת הדין

דיני מלאכות המתחילות בערב שבת ומסתיימות בשבת, וכמה מדיני מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

הנאה בשבת ממלאכת הגוי שנעשית כחיתר

ומכל מקום אם הדליק הגוי את האור בשבת לצורך היהודי, אפילו אם לא אמר לו או רמז לו שרצונו שיעשה כן בשבת, וגם קבע עם הגוי התשלום עבור מלאכתו בקבלנות, אסור ליהודי ליהנות מאותו האור שהדליק הגוי עבורו בשבת. והיינו אפילו כשהיה הדבר בבית הגוי, וכל שכן אם היה הדבר בביתו של היהודי. ויש אומרים שאף לענין גוי שהדליק את האור עבור היהודי בשבת, אם קבע עמו שכרו בקבלנות, וגם עושה הגוי המלאכה שלא בבית היהודי, יש להקל.

ואם מסר לגוי בגד לתיקון או לכביסה קודם השבת, וסיים הגוי את תיקון הבגד וכביסתו קודם השבת, והיה הבגד ראוי ללבישה קודם השבת, אלא שגיהצו הגוי והשלים הכנתו בשבת, יש להקל ללבושו בשבת אפילו אינו צורך השבת, גם למנהג האשכנזים.

ומכל מקום היינו דוקא כשהיה הבגד ראוי ללבישה באופן שאין אדם מתבייש ללבושו, ובאופן כזה שהיה הבגד ראוי ללבישה בלא זה, יש להקל בזה אפילו כשלא קבע עם הגוי התשלום עבור עבודתו קודם השבת. ומכל מקום היינו דוקא כשעשה כן הגוי מעצמו, אבל אסור לומר לגוי שיתקנו ויגהצו בשבת, ואם עבר ואמר לגוי שיתקנו ויגהצו בשבת אסור ללבושו בשבת.

טו. בדין המבואר לעיל בסעיף הקודם, שאם קבע עם הגוי התשלום עבור עבודתו יש להקל להשתמש בשבת בבגד שתיקנו או כיבסו הגוי בשבת, (ולמנהג האשכנזים יש להקל בזה כשצריך לאותו בגד בשבת), יש אומרים דהיינו דוקא כשקבע עם הגוי שכרו, אבל אם היה הגוי עושה המלאכה בחנם כדי להשיב טובה ליהודי עבור מה שעשה בשבילו בעבר, (שבוזה לדעת מרן השלחן ערוך יש להקל למסור לו המלאכה אפילו סמוך לכניסת השבת, ולדעת הרמ"א יש להקל בזה דוקא כשהתחיל הגוי ואמר שרוצה לעשות המלאכה עבור היהודי בחנם, וכנ"ל בהלכה ברורה סימן רמז סעיף ט'), אף על פי שאין לחוש לעצם הדבר שעושה הגוי המלאכה בשבת, מכל מקום אם סיים הגוי את המלאכה בשבת והביא את הבגד ליהודי, אסור ללבושו בשבת.

"ותשלם כל המלאכה"

המדרש (בפרשת שמיני) אמר, שבחנוכת המשכן היתה שמחה במרום כיום שנבראו בו שמים וארץ. והסביר הגאון רבי חיים אלפונדרי זצ"ל מקושטא, שהעולם כולו הוא כמו גוף לגבי המשכן והקדושה שהם בבחינת נשמה. העולם אינו מושלם כל עוד לא יהיה בו משכן. וכל עוד לא תהיה בו השראת השכינה.

לפיכך, בהשלמת המשכן, כתוב "ותשלם כל המלאכה". היינו שיחד אתו נשלמה מלאכת השמים והארץ. הוא הדין גם בבית היהודי: הדירה, הריהוט, הביגוד – הכל נפלא אם יש נשמה, אמונה ומטרה, תכלית וייעוד, השראת קדושה.

"ויבך אותם משה"

אמרו במדרש: מה ברכה ברכן? אמר יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, ויהי נעם ה' אלוקינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו.

ופירשו האלשיך הקדוש זצ"ל על פי הפסוק: "ועשו לי מקדש – ושכנתי בתוכם", השראת השכינה בבית המקדש היא תוצאה של השראת השכינה בתוכנו, לפיכך, כאשר יהיה נעם ה' אלוקינו עלינו, אזי תשרה שכינה גם במעשה ידינו, במשכן ובמקדש.

ורבינו בחיי זצ"ל שאל: מהו כפל הלשון "ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו"? אלא, "מעשה ידינו" היא נשיאת הכפים של אהרון הכהן ביום הקמת המשכן. ואמר הכתוב, שכאשר הכהנים מברכים את ישראל בנשיאת כפיהם, חלה ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו.

"כי עָנָה ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם, וְאֵשׁ תִּהְיֶה לִילָה בּוֹ" כתב רבינו הספורנו ז"ל: "כל כך היתה שריית השכינה קבע במשכן. וזה לא היה בשילה, ולא בבית ראשון, ולא בבית שני. אבל יותר מזה יהיה בבית שלישי יבנה ויכונן במהרה בימינו, כאמרו: "ואני אהיה לה חומת אש סביב, ולכבוד אהיה בתוכה."

"אלה פקודי המשכן משכן העדות"

ללמדך, כתב רבינו בחיי ז"ל, שהמשכן היה בו הכל, ממנו שפע הפרנסה (באמצעות השולחן) והחכמה (באמצעות המנורה) והקדושה (באמצעות מזבח הקטורת), אבל העיקר הם העדות, לוחות הברית. העיקר היא התורה.

"כאשר צוה ה' את משה"

בכל העבודות מסיימת הפרשה במלים "כאשר צוה ה' את משה".

לומר לך – כותב ה"אור החיים" הקדוש זצ"ל – שבכל דבר היו אומרים: "הרינו עושים דבר זה כאשר צוה ה' את משה".

"ותכל כל עבודת אהל מועד"

פירש הרב "צרור המור" זצ"ל, "ותכל – מעצמה, בכך יד ה'. לכאורה היה נראה שהאומנים עושים במלאכה, אבל באמת היא נעשתה מאליה. וכן נאמר בבנין בית המקדש: "והבית בהבנותו", נבנה מעצמו. האומנים התחילו במלאכה, וה' גמר אותה.

ומעשה ברבי חנינא שראה שכולם מתנדבים לבית המקדש, ולא היה לו מה להביא. ראה אבנים יפות, שלמות, וביקש פועלים שיעלון לירושלים. הזדמנו לו פועלים ואמרו לו, שיעלון תוך שעה קלה היו בירושלים – ונעלמו. והתברר, שהם היו מלאכים שהזדמנו לו בזכותו. והמעשה בא ללמדנו, שכן הוא בכל הדברים הקדושים: האדם צריך לרצות, ולהתחיל, ולשים אצבע – ומיד שולח הקב"ה עזרו מקודש, ללא שום יחס לעמלנו. מחכים רק שנפתח פתח כחודו של מחט.

"ותכל כל עבודת המשכן, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה"

שאל הרב "שפתי כהן" זצ"ל: לאחר שעבודת המשכן נסתיימה, והושלמה, מה היה עוד לבני ישראל לעשות? ותירץ: הלא נאמר "ועשו לי מקדש, ושכנתי בתוכם". לאחר שסיימו לעשות את המשכן התחילו בחלק השני של הציווי, לעשות את עצמם למשכן לקדושה.

"כל הזהב העשוי"

כאשר אדם עושה כלי מזהב או מכל מתכת אחרת מתמקט, בדרך הטבע, משקלו של הכלי ממשקל הזהב או המתכת שממנו יוצר הכלי. ובאשר הכלי הוא מורכב מחלקים רבים – על

אחת במה ובמה שהעבודה גוזלת משהו ממשקל הזהב.

אבל בכלי המשכן נעשה נס. כך מוריקה לנו התורה. כל הזהב העשוי למלאכה – בכל מלאכת הקודש. הזהב המיוב לא התמקט כלל מעצם העשייה ולא רק זה: שום דבר לא נשאר ולא הלך לבטלה. כל כמות הזהב נוצלה למלאכת המשכן הקדושה, שבתוב "בכל מלאכת הקודש".

וזהו נס: הזהב הספיק לכל – והספיק בדיק ובקדוק. לא הותר ולא החסיר.